

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 365/2025-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Viktorom Mlynekom, Štúrova 1419/43, Nitra, proti uzneseniu Správneho súdu v Bratislave č. k. NR-15S/106/2019-251 z 20. februára 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou (v poradí päťdesiatou) doručenu ústavnému súdu 12. mája 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Správneho súdu v Bratislave (ďalej len „správny súd“) č. k. NR-15S/106/2019-251 z 20. februára 2025 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“), ktoré navrhuje zrušiť a vec vrátiť tomuto súdu na ďalšie konanie.
2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ na správnom súde neuspel so svojou správnu žalobou o preskúmanie a zrušenie rozhodnutia žalovaného Okresného úradu Nitra č. OÚ-NR-OCDPK_2019/032758 z 1. júla 2019. Správny súd žalobu sťažovateľa zamietol a priznal spoločnosti MH Invest, s.r.o., ako ďalšiemu účastníkovi konania v 1. rade (ďalej len „ďalší účastník“) nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Kasačnú sťažnosť sťažovateľa Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) odmietol uznesením sp. zn. 4Svk/11/2024 z 30. júla 2024; účastníkom konania nepriznal náhradu trov kasačného konania.
3. Nadväzne správny súd uznesením č. k. NR-15S/106/2019-232 zo 17. septembra 2024 (ďalej len „uznesenie vyššieho súdneho úradníka“) rozhodol o výške náhrady trov konania, keď zaviazal

sťažovateľa k povinnosti zaplatiť ďalšiemu účastníkovi konania náhradu trov konania vo výške 771,77 eur v lehote 30 dní od právoplatnosti uznesenia.

4. Proti tomuto uzneseniu vydanému vyšším súdnym úradníkom sťažovateľ podal sťažnosť. Tvrdil, že neexistuje dôvod na priznanie náhrady trov konania ďalšiemu účastníkovi, keďže mu na takéto úkony nevznikla povinnosť uložená súdom. Správny súd neuložil ďalšiemu účastníkovi konania povinnosť vyjadriť sa k žalobe alebo sa zúčastniť pojednávania. Rozporoval tiež priznanie náhrady za stratu času a náhradu za cestovné výdavky, argumentujúc, že sídlo právneho zástupcu ďalšieho účastníka konania sa nachádza v jednom súdnom obvode, teda v Bratislave. Náklady, ktoré vznikli ďalšiemu účastníkovi, sú predmetom štátneho rozpočtu, teda z daní všetkých občanov, a niet dôvodu, aby bol povinný podieľať sa na zaplatení náhrady týchto trov.

5. Napadnutým uznesením správny súd zamietol sťažnosť sťažovateľa. V dôvodoch rozhodnutia sa stotožnil s rozhodnutím vyššieho súdneho úradníka. K namietanému priznaniu náhrady trov za stratu času a za cestovné výdavky poukázal na znenie § 15 a § 17 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) a na nález ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 41/2021 z 19. mája 2021. V tejto súvislosti ozrejmil, že sídlom právneho zástupcu ďalšieho účastníka konania je okres Bratislava I, Jesenského ulica, a miesto, kde bol vykonávaný úkon právnej služby (účasť na pojednávaní 27. septembra 2023), je v okrese Bratislava III, Račianska ulica. Z § 17 vyhlášky vyplýva, že advokátovi patrí náhrada za stratu času pri úkonoch právnej služby vykonávaných v mieste, ktoré nie je sídlom advokáta, pričom nie je možné stotožňovať pojmy „miesto sídla advokáta“ a „súdny obvod“. Pokiaľ by správny súd vychádzal z premisy, že náhrada za cestovné nepatrí advokátovi, ktorý má sídlo v obvode tunajšieho súdu, nepatrila by táto náhrada ani advokátom so sídlami vo všetkých okresoch patriacich do Bratislavského, Nitrianskeho a Trnavského kraja. Taký výklad by bol v rozpore s gramatickým znením uvedeného ustanovenia vyhlášky i s jeho účelom. Ak sťažovateľ v sťažnosti uvádzal dôvody spochybňujúce samotný nárok na náhradu trov konania, správny súd zdôraznil, že sa nimi nemohol zaoberať, pretože o nároku na náhradu trov konania bolo právoplatne rozhodnuté. Síce podal proti rozhodnutiu vo veci samej kasačnú sťažnosť, avšak vo vzťahu k výroku o priznaní náhrady trov konania ďalšiemu účastníkovi konania bližšie nenamietal. Navyše, kasačná sťažnosť bola odmietnutá podľa § 459 písm. a) Správneho súdneho poriadku (ďalej aj „SSP“) ako neprípustná, pretože bola podaná oneskorene.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti tvrdí, že v danej veci nebol dôvod na priznanie náhrady trov konania, a to z dôvodu, že by tak išlo o neprimeranú tvrdosť voči nemu ako občanovi domáhajúcemu sa ochrany životného prostredia. Zotrváva na názore, že ďalšiemu účastníkovi konania správny súd neuložil žiadnu povinnosť vyjadriť sa k žalobe alebo sa zúčastniť na pojednávaní, a teda aj bez jeho vyjadrenia alebo účasti na pojednávaní by správny súd rozhodol, pričom správny súd neuviedol, aké dôvody osobitného zreteľa práve v tejto veci existovali. V iných veciach takto súdy nepostupovali. Na podporu svojej argumentácie týkajúcej sa nedôvodnosti priznania náhrady trov konania ďalšiemu účastníkovi konania poukázal na rozsudok najvyššieho

správneho súdu sp. zn. 2Svk/39/2022 z 30. apríla 2024. V aktuálne prejednávanom prípade podľa sťažovateľa ide o nezvyklý zvrät v rozhodovacej praxi súdu. Sťažovateľ je presvedčený o tom, že v prípade priznania nároku na náhradu trov konania, na ktorú bol zaviazaný v prospech ďalšieho účastníka, ide o exces, ktorý sa odkláňa od ustálenej rozhodovacej praxe správneho súdu, ako aj kasačného súdu.

7. Okrem toho, v prípade ďalšieho účastníka konania ide o spoločnosť, v ktorej má štát 100 % podiel. S ohľadom na predmet sporu považuje za nespravodlivé a v rozpore s dobrými mravmi, aby ďalší účastník konania zasiahol do jeho základného práva vlastniť majetok a ešte má sťažovateľ povinnosť nahradiť mu trovy konania. Napadnuté rozhodnutie tak pre neho predstavuje neprimeranú tvrdosť, keďže sa domáhal iba ochrany svojho vlastníckeho práva a práva na priaznivé životné prostredie, ktoré je v záujme celej spoločnosti.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka sťažovateľa o porušení jeho práv pri rozhodovaní o výške právoplatne priznaného nároku na náhradu trov konania. Sťažovateľ je presvedčený o tom, že verdikt súdu o nároku na náhradu trov konania je nespravodlivý a neprimerane tvrdý.

9. Ústavná sťažnosť smeruje proti rozhodnutiu všeobecného správneho súdu o výške trov konania, pričom sťažnostné námietky vo svojej podstate atakujú priznanie nároku na náhradu trov konania. V nadväznosti na to ústavný súd považuje za žiaduce poukázať v prvom rade na svoju ustálenú judikatúru, v ktorej opakovane pripomína nielen svoje postavenie nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy), že rozhodovanie všeobecného súdu o trovách konania ako o integrálnej súčasť súdneho konania je zásadne výsadou všeobecného súdu. V rámci tohto rozhodovania ide vždy o aplikáciu jednoduchého práva, takže ústavný súd rozhodnutia o trovách konania meritórne preskúmava iba celkom výnimočne, a to v prípadoch, ak samotné rozhodnutie všeobecného súdu je takým excesom z požiadaviek kladených na spravodlivý proces alebo ide o také extrémne vybočenie z princípu spravodlivosti, že je spôsobilé zasiahnuť do ústavnoprávnej roviny, a teda i do práv účastníka konania, ktorý podal ústavnú sťažnosť. Inak povedané, problematika náhrady trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení aplikovateľného právneho predpisu, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle (m. m. I. ÚS 40/2012, I. ÚS 630/2017). Ak ústavný súd v minulosti rozhodol o porušení práv sťažovateľov rozhodnutiami všeobecných súdov o trovách konania, bolo to napríklad v prípadoch nerešpektovania príslušných ustanovení zákona, resp. vyhlášky (II. ÚS 82/09, I. ÚS 119/2012, II. ÚS 536/2018) a tiež v prípade nedostatočného odôvodnenia právnych záverov všeobecného súdu (I. ÚS 423/2010, IV. ÚS 513/2018).

10. O žiaden z týchto prípadov v danej veci nejde. K tomuto záveru ústavný súd dospel po tom, čo sa oboznámil s dôvodmi napadnutého uznesenia. Správny súd, aplikujúc a riadne interpretujúc príslušné zákonné ustanovenia Správneho súdneho poriadku, ako aj ustanovenia vyhlášky, dostatočne jasne a relevantne vysvetlil svoj postoj k premenným rozhodným pre vyčíslenie trov konania. Primerane rozumným a v okolnostiach veci postačujúcim sa javí aj spôsob, akým správny

súd reflektoval na tvrdenia, ktoré sťažovateľ uviedol v rámci sťažnosti proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka.

11. Problém, s ktorým sa sťažovateľ (už opakovane) obracia na ústavný súd, však nespočíva v (ne)správnosti metodiky výpočtu výšky trov konania, o ktorej rozhodol správny súd napadnutým uznesením v spojení s uznesením vyššieho súdneho úradníka, ale výlučne vo verdikte o nároku na náhradu trov konania.

12. K tomu ústavný súd v prvom rade uvádza, že o trovách konania sa podľa Správneho súdneho poriadku rozhoduje formálne v dvoch fázach (§ 175 ods. 1 a 2 SSP). V prvej fáze je súdom v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, rozhodnuté o tom, komu (a či vôbec) sa prizná nárok na náhradu trov konania. O samotnej výške náhrady trov konania následne súd rozhoduje v druhej fáze, a to po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí. Výška náhrady trov konania je určená samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

13. Vzťahnuc uvedené na prípad sťažovateľa, možno konštatovať, že niet pochybností o správnosti záveru správneho súdu, že o nároku na náhradu trov konania už bolo právoplatne rozhodnuté najvyšším správnym súdom (pozri bod 2 tohto uznesenia) a v štádiu rozhodovania o výške trov konania správny súd už nemohol preskúmať správnosť právoplatného rozhodnutia v časti výroku o nároku na náhradu trov konania, tak ako to od neho požadoval sťažovateľ. Jeho úlohou bolo iba preskúmať rozhodnutie vyššieho súdneho úradníka z hľadiska správnosti vyčíslenia trov konania, teda posúdiť účelnosť vykonaných úkonov právnej služby, ako aj určenie a výšku základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby, pričom túto úlohu si nesporne splnil, a vo vzťahu k týmto premenným sťažovateľ nevznáša žiadne výhrady.

14. Uvedené umožňuje ústavnému súdu konštatovať, že správny súd postupoval pri rozhodovaní o výške trov konania v rámci vymedzenom príslušnými procesnými predpismi a nedopustil sa takého výkladu (a aplikácie) relevantných ustanovení, ktorým by poprel ich podstatu, zmysel a účel, a ktorý by predstavoval nepredvídateľnú interpretačnú svojvôľu. Sťažovateľ dostal na svoje sťažnostné námietky odpovede. Konštatovaniu, podľa ktorého v konaní, v ktorom sa rozhoduje už iba o výške trov konania, sa nemožno domáhať prehodnotenia záveru o tom, kto má alebo nemá nárok na náhradu trov konania, niet čo vytknúť. Závery správneho súdu vzťahujúce sa na výšku trov konania možno v posudzovanej veci považovať za zrozumiteľne odôvodnené, logické a z ústavného hľadiska za akceptovateľné a udržateľné, čo v konečnom dôsledku nerozporoval ani sťažovateľ.

15. Na tom nemôže nič zmeniť ani námietka sťažovateľa o tom, že v tomto prípade ide o nezvyklý zvrät v rozhodovacej praxi súdov. Sťažovateľ poukázal na jediné rozhodnutie najvyššieho správneho súdu, ktoré ale nepripojil k ústavnej sťažnosti a nie je možné ho dohľadať ani prostredníctvom internetovej stránky najvyššieho správneho súdu. Časť, ktorú z tohto rozhodnutia citoval, sa pritom celkom zjavne vzťahuje opätovne iba na fázu rozhodovania o nároku na náhradu trov konania, a preto argument sťažovateľa o údajnom odklone od rozhodovacej praxe zostal v rovine ničím nepreukázaného tvrdenia. K tomu ústavný súd len poznamenáva, že sťažovateľovi nič nebránilo napadnúť ústavnou sťažnosťou rozhodnutie najvyššieho správneho súdu v časti nároku na náhradu trov konania, a nie až rozhodnutie o ich výške, pretože pri tomto rozhodovaní je už súd viazaný právoplatným výrokom vo veci a nemôže ho už meniť. Je absolútne neprípustné, aby sa v štádiu rozhodovania o výške trov konania prehodnocovalo, či bolo vecne

správne rozhodnuté o nároku na náhradu trov konania v rozhodnutí, ktorým sa rozhodlo vo veci samej. Prípadnú nesprávnosť meritórneho rozhodnutia v časti výroku o nároku na náhradu trov konania už nie je možné zhojiť v rámci konania o určení výšky trov konania na súde prvej inštancie (I. ÚS 313/2024).

16. Okrem toho v obsahovo totožnej veci už ústavný súd rozhodol o odmietnutí ústavnej sťažnosti sťažovateľa (I. ÚS 560/2024, obdobne aj I. ÚS 307/2025), a teda dôvody, ktoré sú uvedené aj v tomto uznesení, sú právnomu zástupcovi sťažovateľa nepochybne známe. Ako je už uvedené v predchádzajúcom bode, ak chcel sťažovateľ zvrátiť verdikt o nároku na náhradu trov konania, mal v prvom rade napadnúť tento výrok opravným prostriedkom a v prípade nespokojnosti s výsledkom podať proti takémuto rozhodnutiu ústavnú sťažnosť. V štádiu konania, v ktorom sa už iba vyčísl'uje právoplatne priznaný nárok na náhradu trov konania, sú už jeho námietky proti rozhodnutiu správneho súdu o nároku na náhradu trov konania bezpredmetné.

17. S poukazom na už uvedené dôvody ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

18. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti bolo bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa obsiahnutých v petite jeho ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. júna 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu